

Projekt Smart logistik - moderní výuka logistiky, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0110
 Příjemce: Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice, Hlavní 114, 362 63 Dalovice
 Autor materiálu: Ing. Dagmar Pecháčková
 Název materiálu: VY_32_INOVACE_05.03_PP_Vlastnictvi
 Ročník: 4.
 Vzdělávací oblast / téma: Právo/občanský zákoník - vlastnictví
 Datum (období) tvorby: 15.1.2013
 Anotace: materiál je určen žákům 4. roč. - k jejich motivaci osvojit si znalosti oblasti vlastnických práv. Žáci se seznámí s právním pojmem vlastnictví. Dokáží přesně určit způsob a dobu vzniku a zániku vlastnických práv. Pomocí IT zodpoví základní otázky.

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoli další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvodní stránka

Klíčová slova:

věcná práva, vlastnictví, spoluvlastnictví, společné jmění, držba,

V 27-9:19

OBČANSKÉ PRÁVO - VLASTNICTVÍ

Hlavním pramenem je Občanský zákoník:
 Zákon. Č. 40/1964 Sb. 47/1992 Sb.
 Tvoří základ soukromého práva .

Účastníci občanskoprávních vztahů mají rovné postavení i když jde o majetkový vztah stát a fyzická osoba.

Nikdo není oprávněn ukládat jednostranně druhému účastníku nějaké povinnosti.

Každý občan je při výkonu svých práv a povinností povinen dbát, aby nezasahoval do práv jiných osob.

I 9-17:56

V občanskoprávních vztazích je dovoleno vše, co není výslovně zákonem zakázáno!

Státním orgánům je zakázáno všechno, co není výslovně zákonem dovoleno.

I 9-18:21

Věcná práva

- právo vlastnické, spoluvlastnictví, držba
- věcná práva k cizím věcem (věcná břemena, zástavní právo a zadržovací právo).

I 9-18:25

- právo vlastnické
  - představuje vlastníkovu nejvyšší moc nad věcí.
- spoluvlastnictví
  - podílové
  - společné jmění

I 9-18:25

Právo vlastnické

- představuje vlastníkovou nejvyšší a úplnou moc nad věcí, která je předmětem vlastnického práva.

Vlastník je oprávněn předmět svého vlastnictví držet a užívat. Používat jeho plody a disponovat s ním.

Všichni ostatní jsou povinni jeho právorepektovat a nezasahovat do jeho výkonů. Vlastník se může domáhat vydání věci na tom, kdo ji neprávem zadržuje.

Zvlášť je řešeno právo k bytům a nebytovým prostorům.

I 9-18:37

Vyvlastnění věci - může proti vůli vlastníka jen stát na základě veřejného zájmu za náhradu (jen na dobu nutnou).

Vlastnictví se nabývá

1. smlouvou (kupní, darovací),
2. rozhodnutím státního orgánu (např. rozdělení společného jmění)
3. jinou skutečností (vydržením)
4. děděním (ze zákona, závěti)

I 9-19:11

1. Nabytí vlastnictví smlouvou (kupní, darovací):

Smluvní převod vlastnických práv k movité věci nemusí mít písemnou formu. Vlastnictví přechází na nabyvatele převzetím věci.

Smlouva o převodu nemovitosti i musí být písemná a vlastnictví přechází vkladem do katastru.

Provádí se pouze podle občanského zákoníka.

I 9-19:14

2. Rozhodnutím státního orgánu:

např. soudní vypořádání zrušení společného jmění manželů.

3. Jinou skutečností (vydržením)

Nálezem ztracené věci nálezce nenabývá vlastnictví.

Nálezce je povinen vydat věc vlastníku, popř. státnímu orgánu. Nepřihlásí-li se vlastník do 1 roku, připadá věc státu. Nálezce má nárok na náhradu nutných výdajů a nálezné.

I 9-19:28

4. Nabytí vlastnického práva děděním: ze zákona, závěti

Majetek zemřelé osoby přechází na dědice podle norem dědického práva.

Vlastnické právo přechází dnem smrti (ne až dnem právní moci soudního rozhodnutí).

Nabytí majetku potvrzuje soud.

Majetek se dědí ze závěti nebo ze zákona.
Neopomenutelní dědicové.
Dědění ve 4. skupinách.

Nedědí ten, kdo spáchal trestný čin proti zůstaviteli.

I 9-19:32

Platná závěť, poslední vůle, testament

- se zřizuje formou notářského zápisu nebo i vlastnoručním sepsáním a podepsáním.

Se zděděním přejímají dědici i zůstavitelovi dluhy, ale pouze do výše ceny zděděného majetku.

Odúmrť - dědictví, jehož nenabyl žádný dědic. Pripadá státu.

I 9-19:32

Spoluvlastnictví **T** Podílové spoluvlastnictví
Společné jmění (manželů)

1. Podílové spoluvlastnictví
 v něm rozhodují spoluvlastníci o společné věci na základě většiny, která se počítá podle velikosti jejich podílů.

Takto se rozdělují i povinnosti a výnosy.

Lze převést podíl na blízké osoby (příbuzní v 1. řadě a sourozenci) nebo prodat.
Předkupní právo mají spoluvlastníci.
 Zrušení možno dohodou, soudem.
 U nemovitosti nutná písemná dohoda.
 Nelze-li rozdělit majetek, pak ten, kdo ho převezme, musí ostatní vyplatit.

I 9-19:39

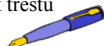
Společné jmění

může vzniknout jen mezi manželi. Považují se zjedineho vlastníka. Oprávnění a zavázání jsou společně a nerozdílně

Je tvořeno majetkem získaným za trvání manželství s výjimkou věcí, které manžel dostal darem, zdědil, získané restitucí a osobní potřeby.

Zaniká dnem zániku manželství
 nebo odsouzením jednoho z manželů v trestním řízení k trestu propadnutí majetku.

Předmanželská smlouva:
 Manželé se mohou dohodnout ve formě otářského zápisu o rozšíření nebo zúžení rozsahu společného jmění nebo o jeho správě.

I 9-20:00

Podnikatel může použít tento majetek k podnikání jen se souhlasem druhého manžela.

Obvyklou správu může vykonávat každý z manželů sám.

V důležitých záležitostech je nutný souhlas obou manželů, jinak by byl úkon neplatný.

Dluh jednoho z manželů během manželství, může být uspokojen i z majetku ve společném jmění.

Zrušení SJ se vypořádá rozdělením dohodou nebo rozhodnutím soudu nebo ze zákona

I 9-20:10

DRŽBA

Držba - je faktické ovládnání věci.

Držitel věci a) je jejím vlastníkem
 oprávnění držet je zahrnuto v rozsahu vlastnického práva

b) není jejím (skutečným) vlastníkem
 je pouze jejím držitelem

I 10-19:27

Když držitel není vlastníkem, ale nakládá s věcí, jako by mu patřila, jeho držba je

a) **oprávněná**

b) **neoprávněná**

I 10-19:33

Oprávněný držitel

je v dobré víře, že mu věc po právu patří

např. koupil ji a neví, že prodávající nebyl jejím vlastníkem, např. nepravý dědic, který neví, že měl dědit někdo jiný.

Po navrácení skutečnému vlastníkovi si může nechat plody a užitky z věci za dobu oprávněné držby.

Při vydání věci vlastníkovi má právo na náhradu vynaložených nákladů.

I 10-19:42

Seznam použité literatury a pramenů:

RYSKA, Radovan. Právo pro střední školy. Praha: FORTUNA, 2003.
ISBN 80-7168-832-0

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW
Smart Notebook 11 - licence SOŠ logistická a SOU
Dalovice, nebo pocházejí z veřejných knihoven
obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální
tvorbou autora.

Autor:
Ing. Dagmar Pecháčková
SOŠL a SOU Dalovice
pechackova@logistickaskola.cz
leden 2013

Závěrečná stránka